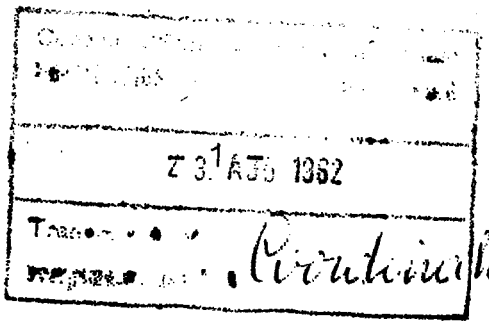
ML.

L. 7996/2.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 21e juni 1962 door de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit houdende het organiek reglement van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen, heeft de 28e juni 1962 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Education nationale et de la Culture, le 21 juin 1962, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal fixant le règlement organique de la Commission royale des monuments et des sites, a donné le 28 juin 1962 l'avis suivant :

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft tot voorwerp het organiek reglement van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen opnieuw vast te stellen.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

De Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen werd ingesteld bij koninklijk besluit van 7 januari 1835 ten einde de Minister van Binnenlandse Zaken van advies te dienen bij de uitvoering van het koninklijk besluit van 16 augustus 1824 "houdende dat de fabrieken en kerkbesturen geen maatregelen mogen treffen over de voorwerpen waarvan de zorg hen niet uitdrukkelijk wordt toevertrouwd bij bestaande wetten, reglementen en voorschriften".

Aan deze consultatieve bevoegdheid van administratieve aard heeft de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen verschillende opdrachten toegevoegd.

Het ligt nu in de bedoeling van de Regering de activiteit van de commissie opnieuw te definiëren. In dit verband dient te worden gewezen op de bevoegdheden van de Nationale Commissie voor het cultureel patrimonium die de wet van 16 mei 1960 betreffende 's lands roerend cultureel patrimonium haar heeft verleend. Beide commissies hebben derhalve een gelijklopende bevoegdheid voor de roerende goederen waarvan het behoud in artistiek opzicht van nationaal belang is.

\+

\+ \+

.../...

Volgens de considerans beoogt het ontwerp de wettelijke en reglementaire voorschriften, welke de werking van de commissie bepalen, samen te ordenen. Hieraan beantwoordt het ontwerp niet. Vooreerst worden de wettelijke bepalingen die de aktiviteit van de commissie regelen, niet in het ontwerp opgenomen. Anderzijds beperkt zich het ontwerp tot een verwijzing naar het koninklijk besluit van 9 april 1954 "betreffende de leden van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen die aangesteld worden om de uitvoering van sommige werken bedoeld in de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, te volgen". Het ontwerp laat echter na de bepalingen van dit besluit te coördineren met deze van het ontwerp. Het gevolg hiervan is dat de werken aan gerangschikte monumenten kunnen gevolgd worden door leden van de commissie die door drie verschillende overheden kunnen aangesteld worden. Hun opdracht kan zowel dezelfde als tegenstrijdig zijn. Hierbij dient ook te worden gewezen op de nadelige gevolgen die zouden voortspruiten uit een verschillende interpretatie die door deze leden zou ..gegeven worden aan het advies van de commissie. Een dergelijke toestand is weinig bevorderlijk zowel voor de goede werking van de commissie en de uitoefening van hun bevoegdheden.

Door het maximum aantal leden van de commissie te verhogen worden de werkingskosten van de commissie vermeerderd, zodat ingevolge artikel 6 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole, het akkoord van de Minister van Financiën vereist is. Ook zal deze Minister het besluit mede moeten ondertekenen.

.../...

Indien artikel 7, 3°, van het ontwerp wordt behouden, dat de aanstelling voorziet van leden voor het volgen van gerangschikte monumenten, zal ook krachtens voornoemd koninklijk besluit, de Minister, tot wiens bevoegdheid het algemeen bestuur behoort, zijn akkoord met de vergoedingen die aan die leden worden toegekend, moeten betuigen.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Het ontwerp moet worden voorzien van een opschrift, dat als volgt kan worden gesteld :

"Koninklijk besluit houdende het organiek reglement van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen".

De wettelijke grondslag van het ontwerp ligt hoofdzakelijk in het koninklijk besluit van 16 augustus 1824 en de wet van 7 augustus 1931. Naar het koninklijk besluit van 7 januari 1835 waarbij een commissie voor het behoud van 's lands monumenten wordt opgericht, moet hier niet worden verwezen. De reglementaire bepalingen van dit besluit werden volledig gewijzigd door het koninklijk besluit van 29 mei 1912 "waarbij de Koninklijke Commissie voor monumenten wordt aangevuld door de instelling van een afdeling landschappen".

De bepalingen van dit laatste besluit worden op hun beurt volledig gewijzigd of overgenomen door het huidig ontwerp, zodat evenmin naar dit besluit dient te worden verwezen.

.../...

Het koninklijk besluit van 9 mei 1954 zal in de aanhef worden aangehaald indien de bepalingen van dit besluit niet worden opgenomen in het ontwerp. Worden de bepalingen van dit besluit gecoördineerd met deze van het ontwerp, zo zal het worden opgeheven en in artikel 13 worden vermeld.

Zoals reeds hoger werd gezegd, worden door het ontwerp de wettelijke bepalingen welke de activiteit van de commissie bepalen, niet gecoördineerd. De reglementaire bepalingen worden evenmin gecoördineerd indien het koninklijk besluit van 9 april 1954 niet wordt opgenomen.

De inleiding zal moeten aangevuld worden met de aanduiding van het akkoord van de Minister van Financiën en de datum waarop het werd gegeven en desgevallend ook met het akkoord van de Minister tot wiens bevoegdheid het algemeen bestuur behoort.

Behalve naar het koninklijk besluit van 16 augustus 1824 en de wet van 7 augustus 1931 dient ook verwezen naar de artikelen 29 en 67 van de Grondwet om reden dat de commissie de bevoegde Ministers van advies dient in de aangelegenheden die niet wettelijk zijn voorzien.

.../...

De inleiding kan derhalve als volgt worden gesteld :

"Gelet op de artikelen 29 en 67 van de Grondwet ;

Gelet op het koninklijk besluit van 6 augustus 1824 ... ;

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen ; (1)

Gelet op het akkoord van de Minister van Financiën ... ; (2)

Gelet op het advies van de Raad van State ;" .

Artikel 1 van het ontwerp laat na te bepalen, dat de commissie een voorzitter en maximum zestig leden telt. Anderzijds worden de leden van de commissie niet op een taalrol ingeschreven.

Een betere lezing van dit artikel is de volgende :

"Artikel 1.

§ 1.De Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen bestaat uit een voorzitter en ten hoogste zestig leden.

.../...

---

(1) Desgevallend: "Gelet op het kominklijk besluit van 9 april 1954 ...

(2) Desgevallend: "Gelet op het akkoord van de Minister van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt".

Zij omvat :

1° een afdeling voor de monumenten welke ten hoogste zesendertig werkende leden telt ;

2° een afdeling voor de landschappen welke ten hoogste vierentwintig werkende leden telt.

Iedere afdeling kiest, bij betrekkelijke meerderheid der stemmen en bij geheime stemming, uit haar leden, twee ondervoorzitters die elk tot een verschillende taalgemeenschap behoren.

§ 2. In iedere provincie is er een comité van briefwisselende leden van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen.

Het comité bestaat uit een voorzitter en ten hoogste achttien leden.

Het omvat :

1° een afdeling voor monumenten welke ten hoogste tien leden telt ;

2° een afdeling voor landschappen welke ten hoogste acht leden telt.

De voorzitter is de gouverneur van de provincie

Iedere afdeling kiest, bij betrekkelijke meerderheid der stemmen en bij geheime stemming, uit haar leden een ondervoorzitter.

.../...

§ 3. De voorzitter van de commissie, de werkende en briefwisselende leden worden door de Koning benoemd op voordracht van de Minister of de Ministers tot wiens bevoegdheid de Nationale Opvoeding en Cultuur behoort en van de Minister van Justitie".

Artikel 2, § 2, geeft een opsomming van de gevallen waarin de wet van 7 augustus 1931 het advies van de commissie voorschrijft. Het ontwerp laat na te verwijzen naar de artikelen 1 en 14 die voor het rangschikken en het opheffen van de rangschikking van een monument het advies van de commissie vereisen. Naar die twee artikelen dient ook verwezen te worden.

Artikel 2, § 4, verplicht de commissie een lijst op te stellen van de werken die tijdens het verlopen dienstjaar werden uitgevoerd. Volgens de uitleg van de bevoegde ambtenaar gaat het hier om de werken uitgevoerd aan de gerangschikte gebouwen. Het zou aangewezen zijn de tekst van deze paragraaf als volgt aan te vullen :

"... de lijst van de werken uitgevoerd tijdens het verlopen dienstjaar aan de gerangschikte gebouwen".

In artikel 3, 2°, schrijve men "koninklijk besluit" in plaats van "besluit".

Voor de eerste twee leden van artikel 6 wordt volgende lezing aanbevolen :

.../...

"Artikel 6.-

De secretaris en de adjunct-secretaris, die elk tot een verschillende taalgemeenschap behoren, worden, op voorstel van de voorzitter, aangeduid door de Minister of de Ministers tot wiens bevoegdheid de Nationale Opvoeding en Cultuur behoort, hetzij onder de personeelsleden van de administratie, hetzij tijdelijk onder de werkende leden".

Voor artikel 7, 3°, en het laatste lid, dient rekening te worden gehouden met de voorafgaande opmerking betreffende de coördinatie van de aktiviteit van de commissie.

Rekening houdend met de opmerking die voor de inleiding werd gemaakt, moet artikel 13 als volgt worden gesteld :

"Artikel 13.-

Opgeheven worden :

1° het koninklijk besluit van 7 januari 1835 waarbij een commissie voor het behoud van 's lands monumenten wordt opgericht ;

2° het koninklijk besluit van 31 mei 1860 ... (zoals in het ontwerp) ... ;

.../...

3° het koninklijk besluit van 23 februari 1861 ... (zoals in het ontwerp) ... ;

4° het koninklijk besluit van 23 februari 1861 ... (zoals in het ontwerp) ... ;

5° het koninklijk besluit van 30 juni 1862 dat het huishoudelijk reglement van de Koninklijke Commissie voor monumenten goedkeurt, gewijzigd door het koninklijk besluit van 16 januari 1866 ;

6° het koninklijk besluit van 29 mei 1912 ... (zoals in het ontwerp) ... ;

7° het koninklijk besluit van 29 mei 1930 waarbij het aantal briefwisselende leden van de Koninklijke Commissie voor natuur- en stedenschoon wordt vastgesteld (1).

---

(1) Desgevallend ook het koninklijk besluit van 9 april 1954.

Le projet d'arrêté royal tend à fixer à nouveau le règlement organique de la Commission royale des monuments et des sites.

OBSERVATIONS GENERALES.

La Commission royale des monuments et des sites a été instituée par l'arrêté royal du 7 janvier 1835 à l'effet de donner au Ministre de l'Intérieur des avis, touchant l'exécution de l'arrêté royal du 16 août 1824 "portant que les fabriques et administrations d'église ne peuvent prendre des dispositions sur des objets dont le soin ne leur est pas expressément conféré par les lois, règlements et ordonnances existants".

A cette compétence consultative d'ordre administratif, la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites est venue ajouter d'autres missions.

Le Gouvernement se propose de définir à nouveau l'activité de la commission. Dans cet ordre d'idées, il importe de ne pas perdre de vue les attributions que la loi du 16 mai 1960, relative au patrimoine culturel , mobilier de la Nation, a conférées à la Commission nationale du patrimoine culturel. Les deux commissions sont ainsi investies d'une mission parallèle à l'égard des biens mobiliers dont la conservation revêt , du point de vue artistique, une importance nationale.

+

+ +

.../...

D'après le considérant, le projet entend coordonner les dispositions légales et réglementaires qui règlent le fonctionnement de la commission. Le projet ne réalise toutefois pas cet objet. En premier lieu, les dispositions légales qui régissent l'activité de la commission n'ont pas été reprises dans le projet.Celui-ci, en outre, se borne à viser l'arrêté royal du 9 avril 1954 "relatif aux membres de la Commission royale des monuments et des sites désignés pour suivre l'exécution de certains travaux prévus par la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites", et omet de coordonner les dispositions de cet arrêté avec les dispositions du projet. Il s'ensuit que les travaux qui sont effectués aux monuments classés seront susceptibles d'être suivis par des membres de la commission,qui pourront être désignés par trois autorités différentes. La mission qu'ils se verront confier pourra dès lors aussi bien différer que concorder; d'autre part, des conséquences préjudiciables pourraient résulter d'une interprétation divergente,donnée par ces membres à l'avis de la commission. Un tel état de choses est assurément loin de favoriser le bon fonctionnement de la commission et l'exercice de ses compétences.

L'augmentation du nombre maximal de membres de la commission entraînera une augmentation des frais de fonctionnement de cette dernière. En vertu de l'article 6 de l'arrêté royal du 5 octobre 1961,portant organisation du contrôle administratif et budgétaire, l'accord du Ministre des Finances est requis en l'espèce, de même que son contreseing.

.../...

Si l'article 7, 3°, du projet qui prévoit la nomination de membres chargés de suivre les monuments classés est maintenu, le Ministre qui a l'administration générale dans ses attributions, devra, en vertu de l'arrêté royal précité, marquer son accord sur les indemnités qui sont allouées aux dits membres.

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

Le projet doit être pourvu d'un intitulé qui pourrait être rédigé ainsi :

"Arrêté royal fixant le règlement organique de la Commission royale des monuments et des sites".

Le fondement légal du projet réside principalement dans l'arrêté royal du 16 août 1824 et dans la loi du 7 août 1931. Les dispositions réglementaires de l'arrêté royal du 7 janvier 1835 qui institue une commission pour la conservation des monuments du pays ayant été entièrement modifiées par l'arrêté royal du 29 mai 1912 "complétant la Commission royale des monuments par la création d'une section des sites", il n'y a pas lieu de viser le premier au préambule.

A leur tour, les dispositions de l'arrêté du 29 mai 1912 sont entièrement modifiées ou reprises par le présent projet, de sorte qu'il est tout aussi superflu de les mentionner.

.../...

L'arrêté royal du 9 mai 1954 devra être visé au préambule si les dispositions n'en sont pas insérées dans le projet; dans le cas contraire, il sera mentionné à l'article 13,, parmi les arrêtés abrogés.

Ainsi qu'il a été dit plus haut, le projet ne procède pas à une coordination des dispositions légales qui règlent l'activité de la commission. Les dispositions réglementaires ne seront pas davantage coordonnées si le projet ne reprend pas l'arrêté royal du 9 avril 1954.

Le préambule devra être complété par la mention de l'accord du Ministre des Finances et par la date de cet accord et, le cas échéant, par celle de l'accord du Ministre qui a l'administration générale dans ses attributions.

Outre l'arrêté royal du 16 août 1824 et la loi du 7 août 1931, il convient de viser aussi les articles 29 et 67 de la Constitution, la commission donnant aux Ministres compétents des avis sur des questions qui ne sont pas prévues par la loi.

Le préambule peut donc être rédigé ainsi qu'il suit :

"Vu les articles 29 et 67 de la Constitution;

Vu l'arrêté royal du 6 août 1824 ... ;

.../...

Vu la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites; (1)

Vu l'accord du Ministre des Finances ...; (2)

Vu l'avis du Conseil d'Etat;".

L'article 1er du projet omet de déterminer que la commission se compose d'un président et de soixante membres au maximum. D'autre part, il ne prévoit pas l'inscription des membres de la commission sur un rôle linguistique.

Cet article gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit :

"Article 1er.-

§ 1er. La Commission royale des monuments et des sites se compose d'un président et de soixante membres au plus.

Elle comprend :

1° une section des monuments qui compte au maximum, trente six membres effectifs;

2° une section des sites qui compte au maximum vingt-quatr membres effectifs.

.../.

- -

(1) Eventuellement : "Vu l'arrêté royal du 9 avril 1954;;;

(2) Eventuellement : "Vu l'accord du Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique".

Chaque section élit en son sein à la majorité relative des voix et au scrutin secret, deux vice-présidents appartenant à une communauté de langue différente.

§ 2. Dans chaque province, il y a un comité de membres correspondants de la Commission royale des monuments et des sites.

Ce comité se compose d'un président et de dix-huit membres au plus et comprend :

1° une section des monuments qui compte au maximum dix membres;

2° une section des sites qui compte au maximum huit membres.

Le président est le gouverneur de la province. Chaque section élit en son sein, à la majorité relative des voix et au scrutin secret un vice-président.

§ 3. Le président de la commission, les membres effectifs et les membres correspondants sont nommés par le Roi sur la proposition du ou des Ministres ayant l'Education nationale et la Culture dans leurs attributions et du Ministre de la Justice".

L'article 2, § 2, énumère les cas dans lesquels l'avis de la commission est requis en vertu de la loi du 7 août 1931. Le projet omet cependant de viser les articles 1er et 14 qui subordonnent le classement et le déclassement d'un monument à l'avis de la commission. La mention de ces articles est nécessaire.

.../...

L'article 2, § 4, impose à la commission l'obligation d'établir une liste des travaux exécutés pendant l'exercice écoulé. Selon le fonctionnaire délégué il s'agit de travaux effectués à des édifices classés. Il conviendrait de compléter le texte de ce paragraphe ainsi qu'il suit :

"... - la liste de travaux effectués au cours de l'exercice écoulé aux édifices classés".

A l'article 3, 2°, il convient de lire "arrêté royal" au lieu de "arrêté".

Les deux premiers alinéas de l'article 6, gagneraient à être rédigés ainsi qu'il suit :

"Article 6.-

Le secrétaire et le secrétaire adjoint, qui appartiennent à une communauté de langue différente, sont désignés sur la proposition du président, par le Ministre ou les Ministres dont relève l'éducation nationale et la culture, soit parmi les agents de l'administration, soit à titre temporaire parmi les membres effectifs".

.../...

Pour l'article 7, 3°, et le dernier alinéa, il convient de tenir compte de l'observation qui a été faite au sujet de la coordination de l'activité de la commission.

Compte tenu de l'observation qui a été émise concernant le préambule, l'article 13 devrait être rédigé ainsi qu'il suit :

"Article 13.-

Sont abrogés :

1° l'arrêté royal du 7 janvier 1835 qui institue une commission pour la conservation des monuments du pays;

2° l'arrêté royal du 31 mai 1860 ... (la suite comme au projet) ... ;

3° l'arrêté royal du 23 février 1861 ... (la suite comme au projet) ... ;

4° l'arrêté royal du 23 février 1861 ... (la suite comme au projet) ... ;

5° l'arrêté royal du 30 juin 1862 qui approuve le règlement d'ordre de la Commission royale des monuments, modifié par l'arrêté royal du 16 janvier 1866;

6° l'arrêté royal du 29 mai 1912 ... (la suite comme au projet) ... ;

7° l'arrêté royal du 29 mai 1930 fixant le nombre des membres correspondants de la Commission royale des monuments et des sites (1).

- -

(1) Eventuellement : l'arrêté royal du 9 avril 1954.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	F.LEPAGE,	raadsheer van State,	voorzitter,
Messieurs :		conseiller d'Etat,	président,
	H.BUCH,	raadsheren van State,	
	G.VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat,	
	J.LIMPENS,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	R.de RYKE,	assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw :	J.DE KOSTER,	adjunct-griffier,	griffier.
Madame :		greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.G.VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H.A.VANDER STICHELE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.G.VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M.A.VANDER STICHELE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J.DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F.LEPAGE.